

Sygn. akt III CSK 217/18

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z powództwa W. w N.
przeciwko A. J.
o zobowiązanie i ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 8 lutego 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 21 grudnia 2017 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398 § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

W sprawie nie występuje żadna z przesłanek pozwalająca na przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, choć skarżący powołał się na istotne zagadnienia prawnych a nawet na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.).

Istotnym zagadnieniem prawnym w omawianym znaczeniu jest taki problem z zakresu wykładni i stosowania prawa, który ma znaczenie precedensowe dla rozstrzygania podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04, niepubl.). Powołanie się przez skarżącego na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych na gruncie przytoczonych przepisów prawa, na tle których ono powstało. Poza tym skarżący powinien wykazać, że zagadnienie to jest istotne dla rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego : z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl. oraz z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 - 16, poz. 243).

Postawione w skardze kasacyjnej trzy pytania nie odpowiadają tym wymaganiom. Skarżący nie przedstawił bowiem wystarczającej argumentacji juretycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych, natomiast przede wszystkim zakwestionował wykładnię dokonaną przez Sąd Apelacyjny.

Co do wykładni art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (jedn. tekst: Dz.U. z 2009 r., Nr 67, poz. 569, ze zm.) w brzmieniu obowiązującym w dacie zawarcia w dniu 4 marca 2009 r. umowy zastawu wypowiedział się już w rozpoznawanej sprawie Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 marca 2016 r., III CSK 167/15. Przyjęta przez Sąd Apelacyjny wykładnia tego unormowania jest zgodna z dotychczasową linią judykatury.

Zaskarżone skargą kasacyjną orzeczenie oczywiście narusza prawo, gdy jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, albo zostało wydane w wyniku błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest w sposób pewny i niewątpliwy z góry widoczne dla prawnika, bez potrzeby głębszej analizy juretycznej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2003 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100).

Skarga kasacyjna nie jest oczywiście uzasadniona, albowiem zaskarżone orzeczenie nie narusza prawa we wskazanym wyżej znaczeniu, a skarżący nie zawarł przekonującego wyводу dotyczącego tej przesłanki.

Powód podnosząc, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne przeoczył, iż nie można z przesłanką określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. równocześnie podnosić, że w ramach naruszenia tych samych przepisów w sprawie pojawiło się istotne zagadnienie prawne. Jest to błąd logiczny, albowiem gdy wchodzi w rachubę zagadnienie prawne skarga kasacyjna nie może być oczywiście uzasadniona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2008 r., V CSK 550/07, niepubl.).

Należy zauważyć, że Sąd Apelacyjny zastosował art. 385¹ k.c. gdyż Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 marca 2016 r., III CSK 167/15 uznał za uzasadniony zarzut naruszenia paragrafu pierwszego tego przepisu właśnie przez jego

niezastosowanie. Sąd Najwyższy podziela ocenę Sądu Apelacyjnego, że działanie kontrahenta pozwanej naruszało dobre obyczaje. Ustalenie wartości akcji nastąpiło w całkowitym oderwaniu od ich rzeczywistej wartości. Gdyby przedmiot zastawu został określony według wartości rynkowej strona powodowa byłaby właścicielem akcji nie w liczbie dochodzonej pozwem 845 756 ale w liczbie 116 648. Pozwana, jak trafnie zauważył Sąd Apelacyjny, byłaby stratna na kwotę wynoszącą około jednego miliona złotych.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).